

Te Kaupae 1 Ngā Mahi a te Rēhia 2025

92063 Te whakaatu māramatanga ki ngā huānga toi rēhia

Ngā Whiwhinga: E 4

Kairangi	Kaiaka	Paetae
Ka tau te whakaatu māramatanga ki ngā huānga toi rēhia.	Ka ariari te whakaatu māramatanga ki ngā huānga toi rēhia.	Ka whakaatu māramatanga ki ngā huānga toi rēhia.

HE TAUAROMAHI

No part of the candidate's evidence in this exemplar material may be presented in an external assessment for the purpose of gaining an NZQA qualification or award.

Tā te ākongā (Kairangi)

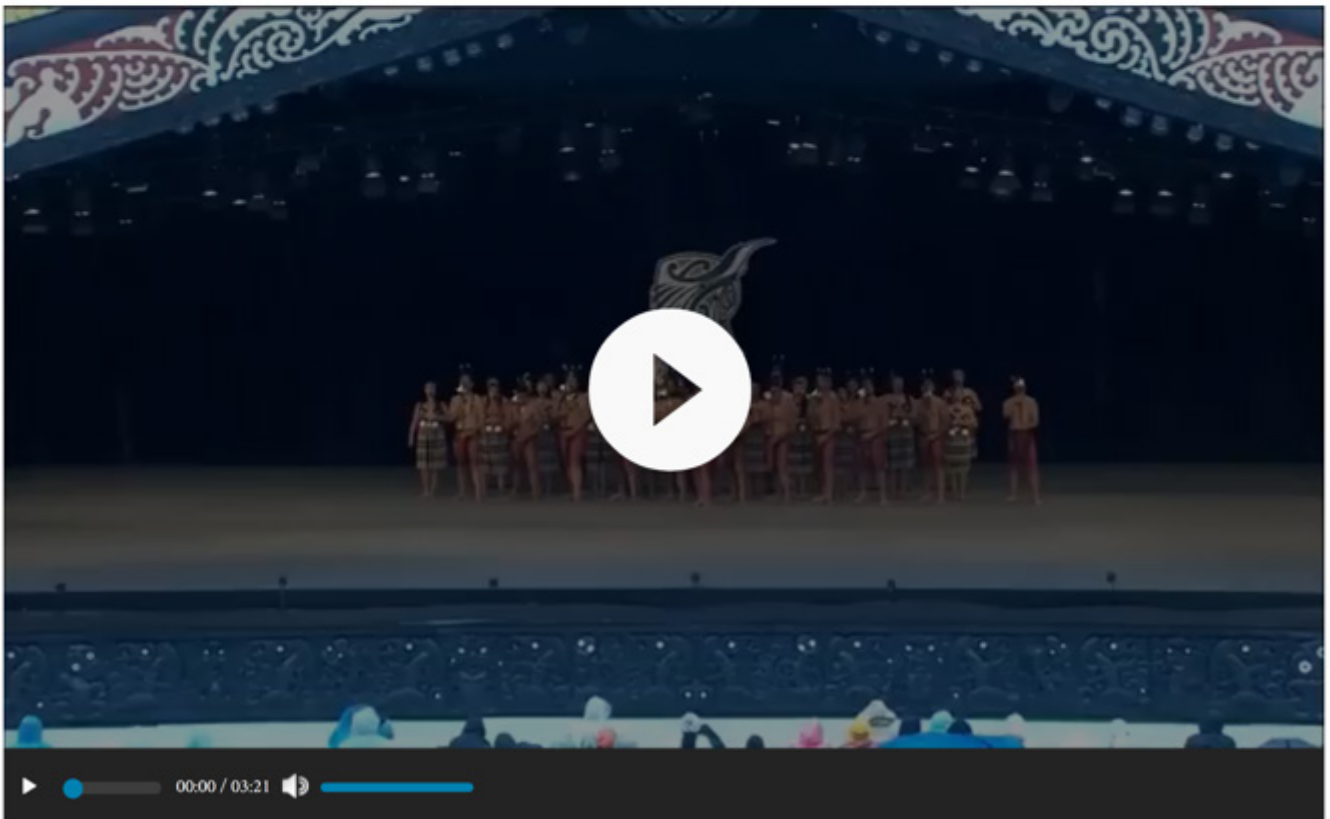
Ngā Tohutohu

1. Mātakina ngā kiriata e **RUA** kei raro iho nei.
2. Tautohua **TĒTAHI, ĒTAHI** rānei o ngā huānga toi rēhia, hei tauira, ko te:
  - nekehanga
  - mokowā
  - reo
  - oro
  - hāngū
  - āhua
  - tauhanga
  - aha atu
3. Tēnā, whakamāramahia te hāngaitanga o ngā huānga toi rēhia i whiriwhiria ki ngā mahi a te Kaitātaki Wahine, Kaitātaki Tāne hoki.
4. Tuhia kia 150 ngā kupu nui ake rānei i ia tūmahi e whai ake nei.

Te Tūmahi Tuatahi

NGĀ TUMANAKO - WHAKAEKE (2019)

Mātakina te **KAITĀTAKI WAHINE** i tēnei kiriata.

Mātāpuna: NZ Paradise Films (2019, Māehe 18). *Ngā Tūmanako - Whakaeke 2019*. [Kiriata]. YouTube. https://youtu.be/_qWI8DVsVJk.

- Tēnā tuhia te whakahāngaitanga o ngā huānga toi rēhia i whiriwhiria ki ngā mahi a te **KAITĀTAKI WAHINE**.
- Kia 150 te roa o ngā kupu, nui ake rānei.

B *I* U

Anei ētahi o ngā huānga toi e kitea ana i roto i tēnei kiriata:

- **Nekehanga**

Ka nui ngā momo nekehanga e kitea i roto i tēnei kiriata, ko te kaitātaki wāhine tērā e tū māia ana, anō nei kei te arahina a ia i tōna kapa. Ko ia tērā e noho ki waenga nui i te kapa, kātahi ia ka haere ki muri i te kapa kia tae atu ia ki te tihi o te kurutao, i te mutunga iho ka wherawhera ngā kaitātaki ki ngā tahataha, ko ngā kaitātaki tērā e whakaotia i te mahi o te whakaeke.

- **Reo**

Ko te reo o te kaitātaki wāhine, he reo kaha, he reo ka tino rāngona e tētehi i muri mai i ngā reo o te kapa. Ēhara i te mea he reo haka teitei tōnā, mā te tino whakarongo ka kitea he reo āhua hohonu, he reo e tino puta mai i te puku. Mā tērā, te whakaputa i te reo mai i te puku, ka tino kaha, ka tino pakari te tū o tētahi kaitātaki, ōrite ki te kaitātaki wāhine i roto i te kiriata nei.

- **Mokowā**

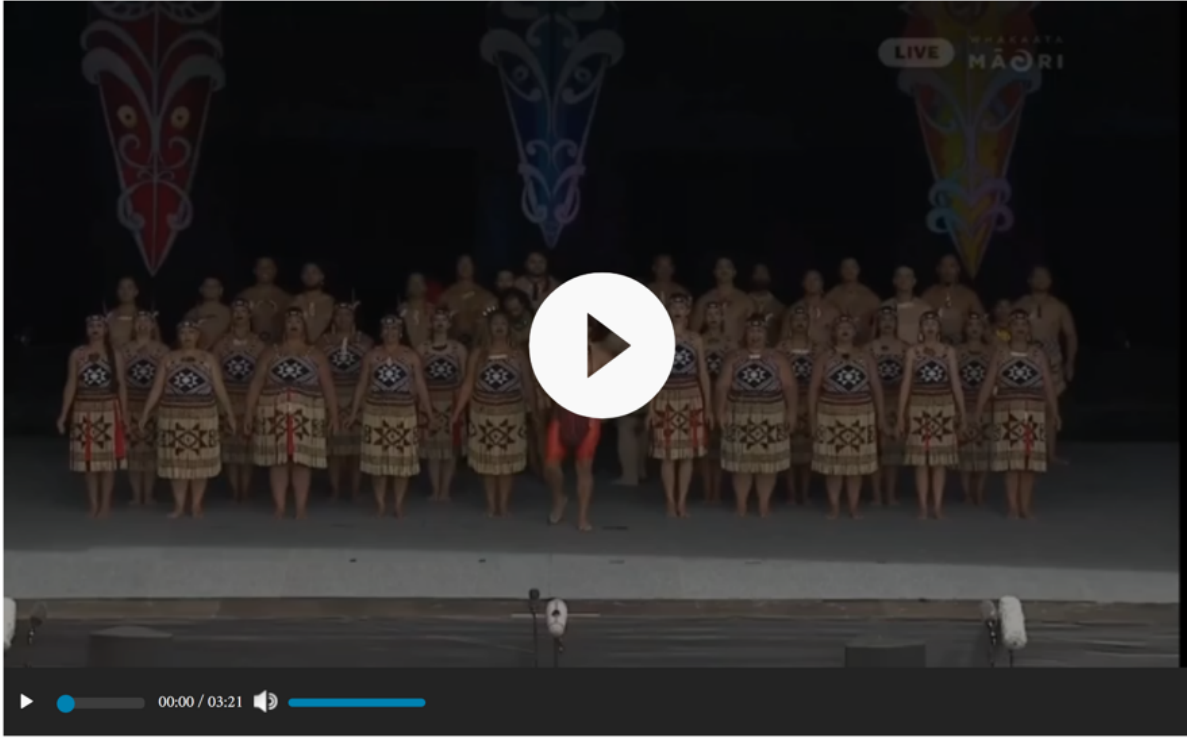
Whai muri i ngā rārangi taki a ngā kaitātaki ko te mokowā tērā e kitea ana i roto i te kaitātaki wāhine, ko ia tērā e pūkana, e whakapuaki i ngā mahi o te haka. Ēhara i te mea **me** whakahua te kaitātaki wāhine i ngā kupu katoa, nōreira i a ia e "whakatā" ana koira ngā wā o te mokowā, tai rawa ki te wā ka whakahua ia i āna rārangi whakataki.

261 WORDS

Te Tūmahi Tuarua

ŌPŌTIKI MAI TAWHITI - WHAKAEKE (2024)

Mātakina te **KAITĀTAKI TĀNE** i tēnei kiriata.

Mātāpuna: Ruka Edwards (2024, Pēpuere 27). *Opotiki Mai tawhiti mataatua regional 2024*. [Kiriata].YouTube. <https://youtu.be/d2VKNjw5pIE>.

- Tēnā tuhia te whakahāngaitanga o ngā huānga toi rēhia ki ngā mahi a te **KAITĀTAKI TĀNE**.
- Kia 150 te roa o ngā kupu, nui ake rānei.

B I U

Anei ētahi o ngā huānga toi e kitea ana i roto i tēnei kiriata:

• Reo

He reo tino kaha tā tēnei kaitātaki tāne, i te timatanga mai o te whakaeke ko tōna reo e kawē ana i ngā kōrero tuku iho mō te atua, kātahi, i te timatanga mai o taua momo mōteatea he reo rōreka tōna e kawē ana, e taki ana i tōna kapa. I te timatanga mai o pinepine te kura, ka tīnī tōna reo ki tētahi momo reo pakari, he reo kaha. Arā, ko tōna reo haka tērā hoki e kawē ana i te mauri me ngā āhuatanga haka o te kapa. He reo tino kaha tā tēnei kaitātaki tāne.

• Āhua

I te timatanga mai o te whakaeke tai rawa ki te timatanga o pinepine te kura, kei te tū āna ringaringa i te āhua o tētahi momo taimana, he āhua o tētahi e karakia ana anō hoki. Ka mau ia i taua āhua mō te wā roa. Kātahi i te timatanga mai o pinepine te kura ka tīkina ia i tāna patu, he nui rawa ngā āhua e hangaia e ia ki tāna patu, he nui hoki ngā ā-ringa hoki. I au e mātaki ana i tōnā āhua, ka tino kitea he kaitātaki tino pakari, he kaitātaki tino whakapuaki i ngā ā-ringa, i ngā kupu hoki.

• Tauhanga

I muri iho i ngā reo haka ka rāngona i tētahi tauhanga e kawē ana i te manawataki o te whakaeke, mai i te timatanga mai o pinepine te kura tai rawa ki te mutunga iho o te whakaeke. Ko te kaitātaki tāne tēra hoki e kawē ana i tōna kapa ki taua pīti o te tauhanga.

Kairangi

Te Wāhanga Ako: Ngā Mahi a te Rēhia

Te Paerewa: 92063

Te Maaka: 08

Te Tūmahi	He Pitopito Kōrero
<p>Tuatahi</p>	<p>I whai wāhi mai anō hoki ōna ake whakaaro me ngā kare ā-roto i ana whakaaro. I mārama hoki te tautohutia, i mārama hoki tana whakaraupapa mai i ōna whakaaro, ā, i matapakihia ēnei, i tika te whakaatu atu i tana mārama ki te huānga toi kia whai hononga, kia whai aronga, kia whaihua anō hoki i roto i te mahi.</p>